

Keskkonnaministeerium
Paldiski mnt 96
13522 Tallinn

Teie 18.07.2022

Meie 02.09.2022 nr 4/184

Arvamuse esitamine Euroopa Komisjoni „RePowerEU“ määruse ettepaneku kohta

Lugupeetud Keskkonnaministeerium!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Keskkonnaministeeriumi võimaluse eest avaldada arvamust Euroopa Komisjoni „RePowerEU“ määruse ettepaneku (edaspidi: Ettepanek) osas, millega komisjon soovib hoogustada taastuvenergia kasutuselevõttu ning suurendada taastuvenergia ja energiatõhususe valdkonnas seatud eesmärke. Oleme Ettepanekuga tutvunud ning esitame oma kommentaarid järgnevalt.

1. Toetame komisjoni algatust kiireks energiasõltumatusse tagamiseks rohepöörde teel

Kaubanduskoda toetab Ettepanekus sätestatud taastuvenergia eesmärke, mille hulka kuulub muuhulgas taastuvenergia osakaalu tõstmine 2030. aastaks 40 protsendi pealt 45 protsendi peale. On selge, et Euroopa Liit peab saavutama energiasõltumatusse võimalikult kiiresti ning ka vajadus kiire rohepöörde järele on ilmne, et pidurdada kliimamuutust ja sellest potentsiaalselt tuleneda võivaid kahjusid ettevõtetele.

2. Toetame ideed lühendada loataotluste tähtaegu taastuvenergia eelisarendusaladel

Ettepaneku artikli 1 lõike 4 alusel täiendatakse direktiivi 2018/2001 selliselt, et sellesse lisatakse artikkel 15b, mille lõike 1 kohaselt teevad liikmesriigid hiljemalt aasta jooksul pärast Ettepaneku jõustumist kindlaks maismaa- ja merealad, mis on vajalikud, et rajada taastuvenergiajaamad, mida on vaja, et nad saaksid anda oma riiklikud panused 2030. aasta taastuvenergiaeesmärgi saavutamisse.

Nimetatud aladel hakkavad Ettepaneku artikli 1 lõike 7 kohaselt kehtima muudest aladest erinevad loamenetluse tähtajad. Üldjoontes hakkavad selle kohaselt loamenetluste tähtajad eelisarendusaladel olema praegusega võrreldes ligikaudu poole võrra lühemad.

Kaubanduskoda toetab seda muudatust, kuna see vähendab oluliselt ettevõtjate halduskoormust.

3. Päikeseenergiaseadmete kasutuselevõtu kohustus võib Eesti oludes vajada teatud erandeid

Ettepaneku artikli 2 kohaselt muutub päikeseenergiaseadmete kasutuselevõtt kohustuslikuks 31. detsembriks 2026 kõigil uutel üldkasutatavatel ja ärihoonetel, milles on kasulikku põrandapinda rohkem kui 250 ruutmeetrit; 31. detsembriks 2027 kõigil olemasolevatel üldkasutatavatel ja ärihoonetel, milles on kasulikku põrandapinda rohkem kui 250 ruutmeetrit, ning 31. detsembriks 2029 kõigil uutel eluhoonetel. Samuti on selles artiklis välja toodud, et liikmesriigid määravad kindlaks ja avalikustavad riiklikul tasandil kriteeriumid nende kohustuste praktiliseks rakendamiseks ja võimalike erandite tegemiseks teatavat liiki hoonetele vastavalt päikeseenergiaseadmete hinnatud tehnilisele ja majanduslikule potentsiaalile ning selle kohustusega hõlmatud hoonete omadustele.

Kaubanduskoda juhib siinjuures tähelepanu kahele asjaolule.

Esiteks on Eestis mitmeid piirkondi (näiteks Hiiumaa), kus taastuvenergia tootmisseadet ei ole võimalik elektrivõrguga ühendada, sest elektrivõrgu võimekus on ammendunud. Seetõttu võib praktikas osutada problemaatiliseks uue nõude täitmine igas Eesti piirkonnas Ettepanekust lähtuvalt ei ole selge, kas koos kohustusega kasutada tulevikus uute hoonete puhul päikeseenergiaseadmeid, laieneb ka liikmesriikidele kohustus tagada, et elektrivõrk oleks valmis igal ajal vastavaid võimsusi vastu võtma.

Teiseks tuleb Eestis puhul arvestada, et teatud juhtudel võidakse uued hooned ehitada sellisesse kohta, mis ei ole soodne päikeseenergiaseadmete jaoks. Selliseks näiteks võib tuua hoone, mis on ümbritsetud suurtest puudest, mis selgelt vähendavad päikeseenergiaseadmete tootlikkust ja seeläbi ka nende majanduslikku otstarbekust. Samuti tuleb arvestada, et talvekuudel paistab päike Eestis üsna madala tõusunurga all, mis mõnes kohas võib tähendada, et hoonele ei lange mitme kuu vältel hetkekski päikesevalgust. See tekitab küsimuse päikeseenergiaseadme kasutamise nõudmise mõistlikkusest sellistes piirkondades. Seega näeme vajadust, et sellistel juhtudel ei peaks uus nõue kehtima.

Loodan, et peate võimalikuks Kaubanduskoja seisukohti arvesse võtta.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/
Mait Palts

Peadirektor

Koostanud: Kaspar Keerup kaspar@koda.ee 6040071